

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร
สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

บทบาทครอบคลุมขอบเขตอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเฉพาะในท้องถิ่นเป็นหลักเท่านั้น โดยประกอบด้วย 6 อาชีพ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

ผู้ประกอบการอาหารท้องถิ่น ผู้ประกอบการของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น นักเล่าเรื่องท้องถิ่น นักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

และนักการตลาดท่องเที่ยวท้องถิ่น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

2/2568

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

อาชีพนักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
050101	วิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
050201	ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน
050202	จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนตามเส้นทางที่กำหนด
050203	ทดสอบรายการนำเที่ยวตามกิจกรรมที่ออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น อาชีพนักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น
ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้มีสมรรถนะทางเทคนิคในการประยุกต์หลักการ ในสาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยปฏิบัติงานที่ครอบคลุมสมรรถนะ ระดับ 4 ตลอดจนสามารถกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายสำหรับออกแบบรายการนำเที่ยว โดยการศึกษาและเข้าใจข้อมูลความต้องการ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีโอกาสมาเที่ยวในท้องถิ่น รวมทั้งสามารถวิเคราะห์บริบทพื้นฐานทรัพยากรทางการท่องเที่ยว บุคลากร และกิจกรรมในท้องถิ่น เพื่อใช้ออกแบบรายการนำเที่ยวท้องถิ่น รวมถึงสามารถกำหนดแนวคิดหลัก ขั้นตอน และกระบวนการออกแบบประสบการณ์นำเที่ยวท้องถิ่น พร้อมทั้งประเมินความเป็นไปได้และประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ตลอดจนการประมาณการค่าใช้จ่ายเบื้องต้นของรายการนำเที่ยว

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวส หรือปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือ
- 2. เป็นผู้ไม่มืวุฒิการศึกษา แต่มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 3 ปี ขึ้นไป

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

อาชีพนักออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวท้องถิ่น บุคคลมีหน้าที่ปฏิบัติงานในการทำการตลาดและออกแบบรายการนำเที่ยว รวมถึงเส้นทางการท่องเที่ยวท้องถิ่น ได้แก่ พนักงาน นักพัฒนาในหน่วยงาน องค์กรที่ทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน

หมายเหตุ :

ผู้ที่เข้ารับการประเมินในอาชีพนักออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมประสบการณ์การท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวและเป็นผู้ให้บริการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นนั้นๆ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 050101 วิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
- 050201 ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน
- 050202 จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนตามเส้นทางที่กำหนด
- 050203 ทดสอบรายการนำเที่ยวตามกิจกรรมที่ออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ยกระดับการจัดการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ และยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์ และวิถีไทยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	05	ออกแบบรายการนำเที่ยวและประสบการณ์ท้องถิ่น	0501	วิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวและศักยภาพของพื้นที่
			0502	กำหนดเส้นทางรายการนำเที่ยวของท้องถิ่น

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
0501	วิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวและศักยภาพของพื้นที่	050101	วิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	050101.1	ศึกษาข้อมูลความต้องการ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
				050101.2	สรุปแนวโน้มความต้องการและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว
				050101.3	เลือกนักท่องเที่ยวเป้าหมายในการออกแบบรายการนำเที่ยวท้องถิ่น
0502	กำหนดเส้นทางรายการนำเที่ยวของท้องถิ่น	050201	ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน	050201.1	วางแผนเส้นทางท่องเที่ยวให้ครอบคลุมจุดสำคัญของชุมชน
				050201.2	จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนเวลาในการทำกิจกรรม
				050201.3	ประมาณการค่าใช้จ่ายเบื้องต้นของรายการนำเที่ยว
		050202	จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนตามเส้นทางที่กำหนด	050202.1	จัดทำรายละเอียดรายการนำเที่ยว
				050202.2	เลือกประเภทเส้นทางและกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
				050202.3	จัดกิจกรรมให้ตอบโจทย์นักท่องเที่ยว
		050203	ทดสอบรายการนำเที่ยวตามกิจกรรมที่ออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น	050203.1	ติดตามการทดสอบรายการนำเที่ยวตามกิจกรรมที่ได้ออกแบบ
				050203.2	ปรับปรุงรายการนำเที่ยวให้ตีมีมาตรฐาน

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 050101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ วิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพนักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบาย สามารถดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลความต้องการ พฤติกรรม และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีโอกาสมาเยือนท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ การสังเกตและสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว รวมถึงการจัดทำแบบสอบถามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แนวโน้มและความแตกต่างของความต้องการในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ช่วยให้นักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่นสามารถสรุปข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับตลาดท่องเที่ยวในพื้นที่ และเลือกกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบแพ็คเกจหรือกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งตอบสนองความต้องการของตลาด สอดคล้องกับทรัพยากรและศักยภาพของชุมชน และสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้แก่พื้นที่ท่องเที่ยว

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
050101.1 ศึกษาข้อมูลความต้องการ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	1. อธิบายข้อมูลการศึกษาความต้องการ และพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ 2. ระบุได้ถึงข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวท้องถิ่นในพื้นที่	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
050101.2 สรุปแนวโน้มความต้องการและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว	1. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีโอกาสมาเยือนในท้องถิ่น 2. อธิบายได้ถึงความต้องการ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีโอกาสมาเยือนในท้องถิ่น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
050101.3 เลือกนักท่องเที่ยวเป้าหมายในการออกแบบรายการนำเที่ยวท้องถิ่น	1. ระบุได้ถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวท้องถิ่นเป้าหมายสำหรับการออกแบบรายการนำเที่ยว 2. อธิบายได้ถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
2. ทักษะการเข้าถึงสังคม
3. ทักษะการวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูล
4. ทักษะการเข้าใจความต้องการของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม
5. ทักษะการนำเสนอ
6. ทักษะการสืบค้น
7. ทักษะการประสานงาน
8. ทักษะการตัดสินใจ
9. ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์
10. ทักษะการสังเกต
11. ทักษะการสัมภาษณ์
12. ทักษะการสรุปใจความสำคัญ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับความต้องการและพฤติกรรมของกลุ่มนักท่องเที่ยว
2. ความรู้เกี่ยวกับความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแบบต่าง ๆ
3. ความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจความแตกต่างของกลุ่มนักท่องเที่ยว
4. ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ
5. ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่
6. ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานรัฐ เอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
7. ความรู้เกี่ยวกับต้นแบบการท่องเที่ยวชุมชน
8. ความรู้ในการหาความต้องการของนักท่องเที่ยว
9. ความรู้เกี่ยวกับการค้นหาข้อมูลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลสอบสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

1. สอบข้อเขียน
2. สอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การศึกษาความต้องการ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว หมายถึง การศึกษาความมุ่งหมาย ความพร้อม สถานการณ์ การแปลความหมาย การตอบสนอง ผลที่ได้รับ และปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบรายการท่องเที่ยวท้องถิ่นเพื่อสนองตามความต้องการและพฤติกรรม

การสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวครอบคลุมทั้งการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสำรวจแบบสอบถาม และการค้นคว้าข้อมูลจากรายงานหรือฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรม แรงจูงใจ และความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีโอกาสมาเยือนท้องถิ่น

ขอบเขตของการดำเนินงานครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการและความคาดหวังที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ จนถึงกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบประสบการณ์และรายการนำเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพและเอกลักษณ์ของพื้นที่ รวมถึงตอบสนองต่อความต้องการของตลาดในเชิงยั่งยืน

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 050201
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพนักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบาย ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมการวิเคราะห์ทรัพยากรท้องถิ่น บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการออกแบบและพัฒนาการนำเที่ยว (Tour Program / Itinerary) ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ตรงตามความสนใจของนักท่องเที่ยว และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชน ผู้ที่มีสมรรถนะนี้จะสามารถมองเห็นศักยภาพ จุดเด่น และข้อจำกัดของพื้นที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งวัฒนธรรม ภูมิปัญญา วิถีชีวิต และกิจกรรมของชุมชน รวมถึงเข้าใจบทบาทของบุคคลและกลุ่มคนในพื้นที่ เช่น ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ประกอบการ และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาเป็นเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าและยั่งยืน ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
050201.1 วางแผนเส้นทางท่องเที่ยวให้ครอบคลุมจุดสำคัญของชุมชน	1. ระบุและเลือกจุดท่องเที่ยวสำคัญในชุมชน 2. จัดลำดับเส้นทางตามความเหมาะสมของพื้นที่และระยะทาง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
050201.2 จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนเวลาในการทำกิจกรรม	1. จัดทำแผนที่แสดงเส้นทาง จุดแวะ จุดเริ่มต้น-สิ้นสุด และสถานที่สำคัญต่าง ๆ ในชุมชน 2. กำหนดช่วงเวลาในการเดินทางและทำกิจกรรมในแต่ละจุด	การสาธิตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน
050201.3 ประมาณการค่าใช้จ่ายเบื้องต้นของรายการนำเที่ยว	1. ระบุรายการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางและกิจกรรม 2. คำนวณต้นทุนและสรุปค่าใช้จ่ายในรูปแบบที่เข้าใจง่าย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสืบค้นข้อมูล
2. ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ทักษะการวางแผนการจัดกิจกรรม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่น
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดเส้นทางนำเที่ยว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลสอบสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

1. สอบข้อเขียน
2. สอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

วิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น คือ กระบวนการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาทำความเข้าใจ ศักยภาพ จุดเด่น จุดจำกัด และความพร้อมของพื้นที่ สำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางท่องเที่ยว โดยครอบคลุมทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิต บุคลากร และกิจกรรมในท้องถิ่น

องค์ประกอบสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

1. การวิเคราะห์ทรัพยากรในพื้นที่ เช่น แหล่งธรรมชาติ สถานที่สำคัญ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้าน สินค้าชุมชน
2. การวิเคราะห์บุคลากรในชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการท้องถิ่น ภาครัฐเอกชน
3. การวิเคราะห์กิจกรรมในพื้นที่ เช่น เวิร์กช็อปหัตถกรรม การเรียนรู้วิถีชีวิต การทำอาหารพื้นบ้าน การเกษตร การประมง เทศกาล งานประเพณี
4. การวิเคราะห์ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก ห้องน้ำ ร้านอาหาร จุดพักรถ การคมนาคม ความปลอดภัย
5. การวิเคราะห์ความน่าสนใจและความเหมาะสมว่าพื้นที่นั้นเหมาะกับนักท่องเที่ยวกลุ่มใด

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

050202
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

จัดกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนตามเส้นทางที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่

2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพนักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบาย ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานในการวางแผน ออกแบบ และจัดระบบเส้นทางท่องเที่ยวภายในชุมชนให้มีความเหมาะสม ครอบคลุมจุดสำคัญ และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยอาศัยการวิเคราะห์ทรัพยากร บุคลากร และกิจกรรมในชุมชน เพื่อนำมาเรียบเรียงเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่มีคุณค่า มีความน่าสนใจ และสามารถสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว

ผู้ที่มีสมรรถนะนี้จะสามารถวางแผนเส้นทางท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงสถานที่สำคัญ แหล่งเรียนรู้ แหล่งวัฒนธรรม และกิจกรรมเด่นของชุมชนได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งจัดทำแผนที่เส้นทางและกำหนดตารางเวลาในการทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ระยะทาง เวลา และความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ยังสามารถประมาณการค่าใช้จ่ายเบื้องต้นของรายการนำเที่ยวได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม และความคุ้มค่าของนักท่องเที่ยวและชุมชน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
050202.1 จัดทำรายละเอียดรายการนำเที่ยว	1. เขียนรายละเอียดของรายการนำเที่ยวได้ครบถ้วน 2. ระบุทรัพยากรและความพร้อมที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรม	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
050202.2 เลือกประเภทเส้นทางและกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	1. วิเคราะห์กลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมและรูปแบบเส้นทางที่เหมาะสม 2. คัดเลือกกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความเหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
050202.3 จัดกิจกรรมให้ตอบเจตยานักท่องเที่ยว	1. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ 2. ประเมินความพึงพอใจและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรม	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการจัดเส้นทางท่องเที่ยว
2. ทักษะการบริหารจัดการเวลา
3. ทักษะการคำนวณต้นทุนและค่าใช้จ่าย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับจัดระบบเส้นทางท่องเที่ยวภายในชุมชน
2. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดเส้นทางท่องเที่ยว
3. ความรู้เกี่ยวกับการคิดต้นทุน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลสอบสัมภาษณ์
2. ผลสอบปฏิบัติ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

1. สอบข้อเขียน
2. สอบสัมภาษณ์
3. สอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน คือ กระบวนการวางแผนและกำหนดเส้นทางการเดินทางภายในชุมชนอย่างเป็นระบบ โดยคัดเลือกจุดท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้ แหล่งวัฒนธรรม วิถีชีวิต และกิจกรรมสำคัญของชุมชนมาเชื่อมโยงกันเป็นลำดับ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมและเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นได้อย่างครบถ้วน มีความสะดวก ปลอดภัย และเกิดประสบการณ์ที่มีความหมาย

องค์ประกอบสำคัญของการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน

1. การเลือกจุดท่องเที่ยวสำคัญของชุมชน เช่น วัด โบราณสถาน บ้านช่างฝีมือ ตลาดชุมชน แหล่งธรรมชาติ แปลงเกษตร
2. การจัดลำดับเส้นทางอย่างเหมาะสม วางลำดับเส้นทางให้เดินทางสะดวก ประหยัดเวลา ไม่ซ้ำซ้อน และมีความต่อเนื่องของเรื่องราว
3. การกำหนดกิจกรรมในแต่ละจุด เช่น เวิร์กช็อปทำขนมพื้นบ้าน ทดลองทอผ้า ฟังเรื่องเล่าประวัติชุมชน
4. การกำหนดระยะเวลาในแต่ละช่วง เพื่อให้การเดินทางไม่เร่งหรือช้าเกินไป เหมาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยว
5. การคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางเดิน จุดพัก ห้องน้ำ ป้ายบอกทาง น้ำดื่ม จุดปฐมพยาบาล
6. การเชื่อมโยงอัตลักษณ์และเรื่องราวของชุมชน ทำให้เส้นทางไม่ใช่แค่ “เที่ยว” แต่เป็น “การเรียนรู้”

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ050203
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะทดสอบรายการนำเที่ยวตามกิจกรรมที่ออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพนักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบาย ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานในการนำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนที่ได้ผ่านการออกแบบไว้แล้ว มาพัฒนาให้เป็นรายการนำเที่ยวและกิจกรรมจริงที่สามารถดำเนินการได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ ความพร้อมของชุมชน และความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ที่มีสมรรถนะนี้สามารถจัดทำรายละเอียดของรายการนำเที่ยวได้อย่างครบถ้วน ตั้งแต่ลำดับกิจกรรม เวลา สถานที่ ผู้รับผิดชอบ และอุปกรณ์ที่ต้องใช้ พร้อมทั้งสามารถเลือกประเภทเส้นทางและกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียน นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ครอบครัว หรือกลุ่มองค์กร นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ สร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว ส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน และสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
050203.1 ติดตามการทดสอบรายการนำเที่ยวตามกิจกรรมที่ได้ออกแบบ	1. ติดตามขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในแต่ละจุดตามเส้นทาง 2. สอบถามและรวบรวมความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว ผู้นำกิจกรรม และคนในชุมชนเกี่ยวกับความพึงพอใจ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
050203.2 ปรับปรุงรายการนำเที่ยวให้ดีขึ้นตามมาตรฐาน	1. นำข้อมูลจากการติดตามและข้อเสนอแนะ มาวิเคราะห์เพื่อระบุจุดอ่อน จุดเสี่ยง หรือขั้นตอนที่ยังไม่เหมาะสม 2. ปรับปรุงรายละเอียดของเส้นทาง กิจกรรม เวลา อุปกรณ์ และบทบาทของบุคลากร เพื่อให้รายการนำเที่ยวมีความชัดเจน เป็นมาตรฐาน	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการจัดทำรายละเอียดรายการนำเที่ยว
2. ทักษะการจัดกิจกรรม
3. ทักษะการบริหารจัดการเวลา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มนักท่องเที่ยว
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในท้องถิ่น
3. ความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของรายการนำเที่ยว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลสอบสัมภาษณ์
2. ผลสอบปฏิบัติ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

1. สอบข้อเขียน
2. สอบสัมภาษณ์
3. สอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนตามเส้นทางที่กำหนด หมายถึง กระบวนการนำแผนเส้นทางท่องเที่ยวที่ได้รับการออกแบบไว้แล้ว มาดำเนินกิจกรรมจริงในพื้นที่ โดยจัดลำดับขั้นตอน กิจกรรม และช่วงเวลาให้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งนักท่องเที่ยวและคนในชุมชน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน